

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ

вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01601
тел. (044) 256-12-82, факс (044) 253-64-04

gsm@police.gov.ua

Ідентифікаційний код 40108578

№ _____ На № _____ від _____

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

місто Київ

«15» зрудня 2023 року

Старший слідчий в особливо важливих справах Головного слідчого управління Національної поліції України майор поліції Борисюк Віталій Миколайович, розглянувши матеріали кримінального провадження, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 42022000000001638 від 18.11.2022 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, відповідно до вимог статей 42, 276, 277, 278 КПК України,-

П О В І Д О М И В:

Пронченку Артему Юрійовичу,
29.01.1986 року народження, уродженцю
м. Славянськ-на-Кубані Краснодарського
краю російської федерації, громадянину
російської федерації, проживаючому за
адресою: російська федерація,
м. Славянськ-на-Кубані, вул. Ковтюха,
буд. 25, кв. 51, військовослужбовцю
в/ч75394 армії рф за контрактом, старшому
лейтенанту, паспорт громадянина рф
№ 0306409298, виданий 28.11.2006
відділом Слов'янським ОВС
Краснодарського краю, раніше не
судимому

про те, що він підозрюється у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, порушення законів та звичаїв війни, а саме: у жорстокому поводженні з цивільним населенням, та в інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчиненому за попередньою змовою групою осіб.

Досудовим розслідуванням встановлено, що не пізніше 2013 року, у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади російської федерації (далі – рф) та службових осіб із числа керівництва збройних сил російської федерації (далі – зс рф), досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України.

Досягти таких цілей вони вирішили шляхом розв'язання та ведення агресивної війни проти України. Використовуючи при цьому як підпорядковані підрозділи зс рф, у тому числі дислоковані на підставі міжнародних угод на території АР Крим і міста Севастополя, так і інші сили (озброєні банди та групи найманців, створені, підпорядковані, керовані, контрольовані і фінансовані рф).

Внаслідок збройної агресії рф у 2014 році окуповано частину території України, зокрема територію у межах Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей.

На такій території України утворено підконтрольні рф самопроголошені органи, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованій території. Цими ж органами забезпечено подальше силове утримання рф тимчасово окупованої території та її загальний контроль.

У подальшому, з метою створення приводів для ескалації конфлікту і спроби виправдання своєї агресії перед громадянами рф та світовою спільнотою, 21.02.2022 представниками влади рф самопроголошені Луганську та Донецьку народні республіки визнано незалежними державами. При цьому в Україні з 2014 року, враховуючи терористичний характер діяльності таких самопроголошених народних республік, вони визнані терористичними організаціями.

Далі, 22.02.2022 президент рф підписав з керівниками російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей договори про дружбу, співробітництво та взаємну допомогу, які ратифіковані державною думою та радою федерації рф.

В цей же день, 22.02.2022, президент рф, реалізуючи злочинний план, з метою надання видимості законності дій по нападу на Україну, направив до ради федерації рф звернення про використання зс рф за межами рф, яке було задоволено.

У свою чергу, 23.02.2022 керівники російських окупаційних адміністрацій на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей звернулись до президента рф з проханням надати допомогу у відбитті надуманої ними воєнної агресії «українського режиму щодо населення» так званих Донецької та Луганської народних республік.

24.02.2022 приблизно о 05 год 00 хв президент рф оголосив про своє рішення почати військову операцію в Україні.

У подальшому цього ж дня зс рф, які діяли за наказом керівництва рф і зс рф, віроломно здійснено пуски крилатих та балістичних ракет по аеродромам,

військовим штабам і складам Збройних Сил України та цивільним об'єктам України. Сухопутними підрозділами збройних сил та інших військових формувань рф здійснено широкомасштабне вторгнення на територію суверенної держави Україна.

У зв'язку з військовою агресією рф проти України з 05 год 30 хв 24 лютого 2022 року в Україні введено воєнний стан.

У ході активних бойових дій з метою подальшого руху зс рф у напрямку м. Запоріжжя та забезпечення подолання супротиву військ України на території Запорізької області військовослужбовцями зс рф взято під повний контроль окремі населені пункти Запорізької області, у тому числі село Новопророківка Токмацького району Запорізької області, на території якого перебувало цивільне населення, яке не брало участі у збройному конфлікті.

Починаючи з 26.02.2022 по 02.05.2022 військовослужбовці зс рф, у тому числі 19-ї мотострілкової дивізії 503-ї гвардійської мотострілецької Фастівського ордену Леніна, червонопрапорного, орденів Суворова та Богдана Хмельницького полку, військової частини № 75394 зс рф, повністю контролювали територію села Новопророківка Токмацького району Запорізької області, де розмістили бойову техніку, безперешкодно пересувалися вулицями та користувалися майном місцевих жителів, спілкувалися з ними та залякували їх, погрожуючи при цьому фізичною розправою, контролювали їх переміщення в межах населеного пункту та проводили рейди по домоволодіннях з метою повного підкорення цивільного населення волі військовослужбовців зс рф.

Маючи повний контроль над населеними пунктами Токмацького району Запорізької області, військовослужбовці зс рф переконалися, що на їхній території проживає лише цивільне населення, яке не бере участі у збройному конфлікті та не може чинити будь-якого супротиву їх волі, а також що на території цих населених пунктів та поза їхніми межами не розміщені військові об'єкти або ж підрозділи Збройних Сил України.

Згідно з положеннями ст. 2 Конвенції про захист цивільного населення під час війни, підписаної у м. Женеві 12.08.1949 (далі – Конвенція), учасниками якої є, зокрема Україна та рф, Конвенція застосовується до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни. Конвенція також застосовується до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

У відповідності до ч. 1 ст. 4 Конвенції, особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Статтею 147 Конвенції передбачено, що серйозними порушеннями є дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції: умисне вбивство, катування або нелюдяне поводження.

Відповідно до положень ст. 27 Конвенції особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв.

До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу.

Жінки потребують особливого захисту від будь-якого зазіхання на їхню честь, і, зокрема, захисту від зґвалтування, примушування до проституції чи будь-якої іншої форми посягання на їхню моральність.

Згідно з ч. 2 ст. 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року (далі – Протокол), заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів:

а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, зокрема:

а.1) вбивство;

а.2) катування всіх видів - фізичні чи психічні;

а.3) тілесні покарання;

а.4) каліцтво;

е) погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Водночас, ч. 1 ст. 76 Протоколу, передбачено, що жінки користуються особливою повагою і їм забезпечується захист, зокрема, від зґвалтування, примусу до проституції і будь-яких інших форм непристойних посягань.

Таким чином, військовослужбовці зс рф, які контролювали територію села Новопротокопівка Токмацького району Запорізької області, були обізнані та повинні були дотримуватися норм міжнародного гуманітарного права, а керівництво військових частин, які окупували населені пункти Запорізької області, зобов'язані забезпечити дотримання норм міжнародного гуманітарного права їх підлеглими.

Так, в середині квітня 2022 року військовослужбовці 19-ї мотострілкової дивізії 503-го гвардійського мотострілецького Фастівського ордену Леніна, червонопрапорного, орденів Суворова та Богдана Хмельницького полку, військової частини № 75394 зс рф, а саме: Пронченко Артем Юрійович, 29.01.1986 р.н. та Гладков Олександр Володимирович, 22.11.2002 р.н., перебуваючи на території села Новопротокопівка Токмацького району Запорізької області, керуючись спільним прямим злочинним умислом спрямованим на вчинення сексуального насилля відносно жінок, здійснювали обхід будинків та перевіряли, хто проживає в оселях, тим самим визначали коло будинків в яких проживають жінки та дівчата.

Таким чином, Пронченко А.Ю. та Гладков О.В., тривалий час перебували на окупованій території зс рф, а саме вищезазначеного населеного пункту та достовірно володіли інформацією про місцевих мешканців, їх склад сім'ї та місце проживання.

01.05.2022 більш точного часу в ході досудового розслідування не встановлено Пронченко А.Ю. та Гладков О.В. знаходячись на території села Новопротокопівка Токмацького району Запорізької області, всупереч вимогам Конвенції щодо поведження на окупованих територіях із цивільним населенням, вирішили реалізувати спільний прямий злочинний умисел спрямований на

вчинення сексуального насилля відносно під погрозою вогнепальної зброї, а саме погрозою вбивства, та домовилися про спільне вчинення порушення законів та звичаїв війни у вигляді жорстокого поводження з останньою, застосування фізичного примусу, сексуального насильства, а також інших насильницьких дій сексуального характеру.

Того ж дня, близько 22 год. 00 хв. Пронченко А.Ю. спільно з Гладковим О.В., з метою вчинення спільного злочинного умислу спрямованого на вчинення сексуального насильства відносно цивільного населення, діючи за попередньою змовою між собою, зайшли на територію домоволодіння № по вулиці що розташоване в селі Новопротокопівка Токмацького району Запорізької області, де проживали цивільні особи, які утримуються від будь-яких ворожих дій стосовно зс рф, користуються повагою та перебувають під захистом міжнародного гуманітарного права, а саме: , із своєю дружиною

та малолітніми дітьми: донькою 2019 року народження та сином 2017 року народження. При цьому Пронченко А.Ю. усвідомлював, що сім'я складається із цивільних осіб, які не виконували та не сприяли виконанню будь-яких бойових задач, були одягнені у цивільний одяг, займалася цивільними справами та не мали можливості чинити опір і будуть підкорюватись будь-яким вимогам внаслідок загрози їхньому життю та життю їхніх близьких.

Усвідомлюючи, що на поширюються вимоги ч. 2 ст. 27 Конвенції та ч. 1 ст. 76 Протоколу, відповідно до яких жінки потребують особливого захисту від згвалтування, розуміючи її неспроможність чинити опір через страх погрозою застосування ними автоматичної вогнепальної зброї відносно неї та членів її сім'ї, Пронченко А.Ю. спільно з Гладковим О.В. змусили залишатись в будинку, та демонструючи автоматичну вогнепальну зброю, а також погрожуючи застосуванням наказали її чоловіку залишити будинок та поїхати в інший населений пункт, чим порушили норми Конвенції, а саме п.п. а, е, ч. 2 ст. 75 Додаткового протоколу – погроза вбивством.

В подальшому Пронченко А.Ю. та Гладковим О.В., діючи за попередньою змовою між собою, з метою реалізації спільного злочинного умислу спрямованого на насильницькі дії сексуального характеру, а саме задоволення статевої пристрасті та усвідомлюючи протиправність їх вчинення відносно цивільного населення в умовах окупації населеного пункту зс рф, Пронченко А.Ю. погрожуючи вбивством, а саме застосуванням автоматичної вогнепальної зброї, приставив до рота ствол автомату, тим самим подолав волю потерпілої до опору та наказав стати на коліна. Далі, вчиняючи дії спрямовані на досягнення спільного злочинного умислу Гладков О.В. за наказом Пронченка А.Ю., з метою обмеження фізичного опору до супротиву , обмотав їй руки ліпкою стрічкою «скотчем» та заклеїв рота, чим порушили норми Конвенції, а саме ст. 147 – нелюдяне поводження.

Продовжуючи реалізовувати свої протиправні, умисні, спільні злочинні дії, Пронченко А.Ю. схопив потерпілу за волосся та наносячи удари руками по різних частинах тіла потерпілої, спричиняючи їй фізичний біль, затуляв останню в безлюдне місце, яке знаходиться в лісосмузі за межами села Новопротокопівка Токмацького району Запорізької області, де на той час знаходились вогневі позиції артилерії зс рф (географічні координати 47.4178111

п.ш. та 35.8188837 с.д.). Діючи умисно, з метою вчинення дій сексуального характеру, а саме статевих зносин із застосуванням фізичного насильства, Пронченко А.Ю. застосовуючи фізичну силу, проти волі потерпілої зняв з неї одягу з її нижньою білизною та по черзі з Гладковим О.В., використовуючи психологічний примус вчинили стосовно потерпілої насильницькі дії сексуального характеру, а саме дії, пов'язані з оральним та вагінальним проникненням в її тіло з використанням геніталій Пронченка А.Ю. та Гладкова О.В., що є порушенням вимог ч. 1, 2 ст. 27, ст. 147 Конвенції та п.п. а, е, ч. 2 ст. 75, ч. 1 ст. 76 Протоколу. Такими діями Пронченко А.Ю. та Гладков О.В., спричинили фізичний біль та страждання

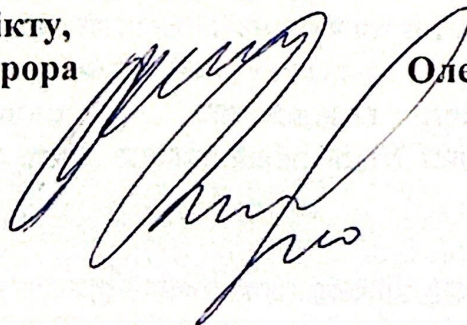
Таким чином, Пронченко Артем Юрійович, підозрюється у скоєнні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, порушення законів та звичаїв війни а саме: у жорстокому поводженні з цивільним населенням, та інших порушеннях законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, вчиненому за попередньою змовою групою осіб, що полягало у порушенні Конвенції про захист цивільного населення під час війни, підписаної у м. Женеві 12 серпня 1949 року, а саме порушенні ч. 1 ст. 27 – захист осіб від будь-якого акту насильства чи залякування, ч. 2 ст. 27 – особливий захист жінок від зґвалтування, ст. 147 – нелюдяне поводження та у порушенні Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, а саме п.п. а, е, ч. 2 ст. 75 – погроза вбивством, ч. 1 ст. 76 – захист жінок від зґвалтування.

Старший слідчий в особливо важливих
справах Головного слідчого управління
Національної поліції України
майор поліції

Віталій БОРИСЮК

Начальник першого відділу управління
процесуального керівництва досудовим
розслідуванням та підтримання публічного
обвинувачення у кримінальних провадженнях
про злочини, пов'язані із сексуальним насильством,
Департаменту протидії злочинам, вчиненим
в умовах збройного конфлікту,
Офісу Генерального прокурора

Олександр КЛЕЩЕНКО